

Brussel, 4.6.2018
COM(2018) 388 final

**VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE
RAAD**

Cosme
**Programma voor het concurrentievermogen van ondernemingen en kleine en
middelgrote ondernemingen 2014-2020**

Toezichtverslag 2015

{SWD(2018) 299 final} - {SWD(2018) 300 final}

Inhoud

1. Inleiding.....	2
2. Activiteiten en resultaten 2015	3
2.1 Toegang tot financiering.....	4
2.2 Toegang tot markten.....	5
2.3 Verbetering van de randvoorwaarden en het concurrentievermogen	7
2.4 Bevordering van ondernemerschap en de ondernemerschapscultuur	9
3. Ondersteunende maatregelen en administratieve uitgaven	10
4. Bijdrage aan de doelstelling van integratie van de klimaatdimensie	11
5. Conclusie	11
BIJLAGE	12

1. INLEIDING

Cosme is het programma voor EU-activiteiten die erop gericht zijn het concurrentievermogen van ondernemingen te verbeteren, waarbij speciale aandacht wordt besteed aan kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's). Het bouwt voort op het Programma voor ondernemerschap en innovatie, dat in de periode 2007-2013 werd uitgevoerd binnen het Kaderprogramma voor concurrentievermogen en innovatie. De activiteiten in het kader van Cosme hebben als doel de synergieën met andere EU-uitgavenprogramma's te optimaliseren, met name de Europese structuur- en investeringsfondsen (ESIF) en het Horizon 2020-programma, waar de activiteiten op het gebied van innovatie die eerder onderdeel waren van het EIP nu onder vallen.

Cosme biedt toegevoegde waarde door in te gaan op transnationale kwesties en tekortkomingen van de markt op vier belangrijke gebieden die worden gedefinieerd in de rechtsgrondslag¹:

1. verbetering van de **toegang tot financiering** voor kmo's in de vorm van eigen vermogen en schuld (ten minste 60 % van de wereldwijd beschikbare middelen);
2. verbetering van de **toegang tot de markten** binnen en buiten de Unie (21,5 %);
3. verbetering van de **randvoorwaarden** voor bedrijven **en** voor het **concurrentievermogen van bedrijven**, waaronder kmo's (11 %);
4. **bevordering van ondernemerschap** en van de ondernemerschapscultuur (2,5 %).

Naast de 28 EU-lidstaten namen de volgende landen in 2015 deel aan Cosme: Albanië, Servië, Armenië, Turkije, Montenegro, de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië (FYROM) en Moldavië.

De Commissie is verantwoordelijk voor de algehele uitvoering van Cosme. De eerste doelstelling wordt uitgevoerd met behulp van de financiële instrumenten die worden toevertrouwd aan het Europese investeringsfonds (EIF). De uitvoering van de activiteiten onder doelstellingen 2, 3 en 4 wordt grotendeels gedelegeerd aan het Uitvoerend Agentschap voor kleine en middelgrote ondernemingen (EASME). Indirect beheer door internationale organisaties wordt voor bepaalde analytische en benchmarkingactiviteiten ook overwogen.

In dit verslag wordt een overzicht gepresenteerd van de uitvoering van de begroting van Cosme in 2015, overeenkomstig artikel 15 van de Cosme-verordening, met inbegrip van ondersteunende maatregelen en uitgaven van administratieve aard. De details inzake de uitvoering van elke doelstelling zijn in bijlage 1 opgenomen. Bijlage 2 bevat een lijst met de begunstigden van de oproepen tot het indienen van voorstellen.

¹ Verordening (EU) nr. 1287/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013.

2. ACTIVITEITEN EN RESULTATEN 2015²

In de rechtsgrondslag voor Cosme wordt gesproken over een algehele indicatieve begroting van 2,3 miljard EUR voor de uitvoeringsperiode van Cosme, die zeven jaar bestrijkt (2014-2020). De begroting volgt een uitgavencyclus waarin de vastleggingen in de jaren tot 2020, het laatste jaar van het programma, progressief moeten toenemen. Van betalingskredieten wordt verwacht dat zij dezelfde trend zullen volgen, maar met een lager bedrag voor 2015, aangezien het programma in dat jaar de juridische verbintenissen die nodig zijn om betalingen te kunnen uitvoeren, nog niet was aangegaan. In de rechtsgrondslag van Cosme wordt aangegeven dat het programma wordt uitgevoerd op basis van een jaarlijks werkprogramma en door middel van ondersteunende maatregelen. De begroting bevat ook administratieve kredieten voor het beheer van het programma.

De begroting voor Cosme wordt uitgevoerd via vier begrotingsonderdelen met kredieten die worden toegelicht in het overeenkomstige herziene financieringsbesluit voor 2015³. Nadat de bijdragen van derde landen, ongebruikte kredieten van de vorige programmeringsperiode en diverse overdrachten hierbij waren opgeteld, bedroeg de voor 2015 beschikbare begroting:

- a) begrotingsonderdeel 02 01 04 01 voor administratieve uitgaven: 4 199 483 EUR
- b) begrotingsonderdeel 02 01 06 01 voor de werking van het EASME-agentschap: 8 112 465 EUR
- c) begrotingsonderdeel 02 02 01 voor alle andere operationele uitgaven: 117 350 819 EUR
- d) begrotingsonderdeel 02 02 02 voor operationele uitgaven m.b.t. toegang tot financiering: 200 036 997 EUR

Het financieringsbesluit voor ondersteunende maatregelen⁴ stelt een bijdrage van 8 342 000 EUR beschikbaar, die is opgenomen in begrotingsonderdeel 02 02 01 van de algemene begroting van de Europese Unie voor 2015.

Gemiddeld werd 92 % van de activiteiten van Cosme, met uitzondering van toegang tot financiering, aan het EASME gedelegeerd⁵.

In totaal werd 99 % van de beschikbare 329 miljoen EUR vastgelegd. Voor de betalingen bedroeg de uitvoeringsgraad gemiddeld 89 %.

² Zie bijlage 1 voor meer informatie.

³ C(2015) 3767 definitief

⁴ C(2015) 4198 definitief

⁵ SEC(2013) 493 final.

2.1 TOEGANG TOT FINANCIERING

In de Cosme-verordening wordt aangegeven dat ten minste 60 % van de volledige begroting (1,4 miljard EUR) voor de periode 2014-2020 moet worden toegewezen aan financiële instrumenten.

In 2015 vormde toegang tot financiering 59,2 % van de financiële middelen die voor Cosme beschikbaar zijn gesteld. De definitieve begroting die beschikbaar is gesteld voor de financieringsinstrumenten en begeleidende maatregelen, waaronder de Europese Vrijhandelsassociatie (EVA) en deelname van derde landen aan het programma, was 200 miljoen EUR. De totale vastgelegde begroting voor de garantiefaciliteit voor leningen (LGF)⁶ bedroeg 148,5 miljoen EUR, en voor de eigenvermogenfaciliteit voor groei (EFG) werd een bedrag van 50,7 miljoen EUR beschikbaar gesteld. De in 2015 vastgelegde begroting voor begeleidende maatregelen bedroeg 0,8 miljoen EUR. Deze maatregelen omvatten de bevordering van financieringsinstrumenten en het verzamelen van gegevens over de toegang tot financiering van kmo's.

Garantiefaciliteit voor leningen

In 2015 werden in het kader van de LGF 27 garantieovereenkomsten gesloten met financiële intermediairs in 17 landen (16 lidstaten en één deelnemend derde land). Meer dan 51 000 kmo's ontvingen financiering in het kader van de LGF voor een bedrag van bijna 1 300 miljoen EUR, mede dankzij de vergroting van het risicodragend vermogen van de LGF die in juli 2015 mogelijk werd gemaakt door het Europees Fonds voor strategische investeringen (EFSI). De uitvoering bleef de verwachtingen overtreffen en bevestigde de grote vraag naar financiering van meer risicovolle kmo's, met name startende ondernemingen en kleine bedrijven.

Eigenvermogenfaciliteit voor groei

Het EIF ondertekende in 2015 vijf vastleggingen in het kader van de eigenvermogenfaciliteit voor groei voor de oprichting van fondsen die voornamelijk gericht zijn op investeringen in Italië, Frankrijk, Nederland, Griekenland en Duitsland, maar ook open staan voor grensoverschrijdende investeringen. De verwachte omvang van de investeringen in subsidiabele begunstigden bedraagt bijna 395 miljoen EUR, en verstrekt naar verwachting risicokapitaal aan ongeveer 53 kmo's. Van de vijf in 2015 ondertekende vastleggingen hebben twee betrekking op fondsen voor de groei- en expansiefase en drie op meerfasefondsen, in combinatie met de InnovFin eigenvermogenfaciliteit voor startende ondernemingen die krachtens Horizon 2020 is ingesteld. Aan het einde van 2015 waren twee van deze vastleggingen onvoorwaardelijk aangegaan en waren de respectieve financieringsovereenkomsten met alle investeerders ondertekend. In 2016 werden de drie andere vastleggingen onvoorwaardelijk ondertekend. De eerste investeringen in kmo's vonden plaats in 2016.

⁶ Meer informatie is beschikbaar in het verslag van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad over de financieringsinstrumenten die overeenkomstig artikel 140, lid 8, van het Financieel Reglement door de algemene begroting worden ondersteund - situatie per 31 december 2015([COM/2016/675 final](#)) en het begeleidende werkdocument van de diensten van de Commissie([SWD/2016/0335 final](#))

De faciliteit voor snelgroeiende, innovatieve kmo's (de High Growth and Innovative SME Facility, of GIF) bleef in 2015 durfkapitaal verstrekken aan kmo's, er werd geïnvesteerd in 68 nieuwe kmo's. Sinds haar oprichting heeft de GIF de verstrekking van aandelenfinanciering voor een bedrag van meer dan 3,1 miljard EUR aan meer dan 500 kmo's mogelijk gemaakt. Dit aantal zal de komende jaren blijven stijgen omdat de investeringsperiode voor verscheidene fondsen nog loopt.

Voorlichtingsactiviteiten

In 2015 is de Commissie doorggegaan met het actualiseren en promoten van het enkele portaal voor financieringsinstrumenten van de EU⁷. Het portaal biedt informatie over hoe bedrijven toegang kunnen krijgen tot Cosme en andere financieringsinstrumenten van de EU die worden ondersteund door Horizon 2020, EaSI, ESIF, EFSI en middelen van de EIB-groep. Technische verbeteringen hebben ertoe bijgedragen dat het portaal kan inspelen op de behoeften van een groeiend aantal mobiele gebruikers. Diverse promotionele activiteiten, waaronder zoekmachineoptimalisatie, hebben bijgedragen aan een stijging in maandelijks opgevraagde pagina's van 100 000 begin 2015 tot 150 000 in november 2015.

In samenwerking met nationale belanghebbenden en partnerorganisaties organiseerde de Commissie in 2015 ook acht bijeenkomsten over toegang tot financiering, waardoor het totaal aantal evenementen van die aard steeg naar 29 (uitgevoerd in 28 lidstaten en de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië). Deze evenementen werden in totaal bezocht door meer dan 3 000 deelnemers.

De Commissie voert samen met de Europese Centrale Bank regelmatig enquêtes uit naar de toegang tot de financiering van ondernemingen (SAFE). Deze enquêtes verschaffen informatie over de financiële situatie, de financieringsbehoeften, de toegang tot financiering en de verwachtingen van kmo's. De resultaten over 2015⁸ toonden aan dat toegang tot financiering voor 10 % van de Europese kmo's in 2015 de belangrijkste zorg was (een daling ten opzichte van meer dan 15 % in 2013), waarbij bankleningen voor 50 % van de kmo's de belangrijkste vorm van externe financiering bleven.

2.2 TOEGANG TOT MARKTEN

In de Cosme-verordening wordt aangegeven dat een indicatief percentage van 21,5 % van de volledige begroting moet worden besteed aan toegang tot markten.

In 2015 werd 61,5 miljoen EUR besteed aan de internationalisering van kmo's.

Cosme ondersteunt Europese ondernemingen en met name kmo's, zodat zij kunnen profiteren van de eengemaakte markt door zakelijke relaties buiten hun eigen land aan te gaan en ook naar landen buiten Europa kunnen exporteren.

⁷ www.access2finance.eu

⁸ Gedetailleerde resultaten kunnen worden geraadpleegd op <http://ec.europa.eu/growth/safe>

Enterprise Europe Network

Het **Enterprise Europe Network** (EEN) biedt geïntegreerde bedrijfsondersteunende diensten aan ondernemingen die de mogelijkheden op de eengemaakte markt en in derde landen willen innoveren, uitbreiden en onderzoeken. Jaarlijks levert het netwerk diensten aan circa 250 000 kmo's, met inbegrip van gespecialiseerde adviesdiensten aan ongeveer 70 000 kmo's. Uit een evaluatie van het netwerk blijkt dat kmo's die gebruik maken van het EEN 3,1 % meer groei in werkgelegenheid en omzet hebben dan ondernemingen die geen gebruik maken van het EEN.

In 2015 sloten 527 deelnemende organisaties van 90 consortia uit alle regio's van de EU en acht landen die deelnemen aan Cosme, waaronder Servië en Armenië, zich aan bij het netwerk. Er werden kaderpartnerschapsovereenkomsten ingesteld, en voor de eerste operationele periode 2015-2016 werden specifieke subsidieovereenkomsten ondertekend. De gemiddelde EU-bijdrage in de subsidiabele kosten van de netwerkpartners is ongeveer 53 %. Daarnaast werden 30 samenwerkingsovereenkomsten ondertekend voor Bureaus voor samenwerking tussen ondernemingen in 29 derde landen. Deze bureaus richten zich op adviesactiviteiten met betrekking tot partnerschappen en moeten hun activiteiten financieren uit eigen middelen. (Raadpleeg <https://een.ec.europa.eu/> voor de huidige lijst van partners). Daarnaast werden met 13 organisaties voorwaarden voor geassocieerd lidmaatschap ondertekend.

In 2015 hebben de Commissie, Easme en leden van het Enterprise Europe Network een werkgroep opgericht inzake toegang tot financiering. Dit bleek een efficiënte maatregel, omdat de werkgroep zowel bijgedragen heeft aan meer belangstelling voor Cosme en andere financieringsinstrumenten van de EU, waardoor een succesvolle uitrol hiervan in heel Europa wordt bevorderd, en gezorgd heeft voor versterking van de financiële adviescapaciteit van het netwerk.

Het vergroten van de bereidheid tot internationalisatie van kmo's, onder de werktitel "Ready2Go", heeft als doel om bedrijven de kans te bieden hun horizon te verbreden, buitenlandse contacten op te bouwen en zich te profileren op de wereldwijde markt. In het kader van deze activiteit worden vanaf september 2016 mogelijkheden voor opleiding en netwerken aangeboden.

Overige activiteiten

De ontwikkeling van de samenwerking tussen de EU en Japan gaat door via de jaarlijkse subsidie van 2,8 miljoen EUR aan het EU-Japan Centrum. Dit Centrum heeft als doel het verbeteren van de toegang van Europese bedrijven tot de Japanse markt door de bedrijven te voorzien van de benodigde gegevens over lokale omstandigheden en door hen bekend te maken met de commerciële en industriële praktijken waarmee EU-bedrijven in Japan worden geconfronteerd. Tevens wordt opleiding verzorgd over productietechnologieën, kwaliteitszorg en innovatie ter verbetering van het concurrentievermogen van de Europese bedrijven.

Het Your Europe Business Portal trok in 2015 1,6 miljoen unieke bezoekers, wat een stijging inhoudt van 21 % ten opzichte van 2014. De meest bezochte delen van de website zijn de

pagina's⁹ over btw en douane (44 %), financiering (24 %) en starten en groeien (11 %). Een nieuwe functionaliteit geeft gebruikers die meer deskundig advies nodig hebben de mogelijkheid om direct vragen te stellen aan een lid van het Enterprise Europe Network (EEN). De EEN-partners ontvingen via het formulier op het portaal in totaal 2 884 verzoeken om informatie. Het onderwerp waarover het vaakst informatie werd gevraagd was financiering, gevolgd door "Uitbreiden in het buitenland" en "EU-wetgeving en onderzoek".

Uit een onderzoek onder bezoekers van het portaal bleek dat 83 % van de bezoekers het portaal beoordelen als uitstekend, goed of voldoende.

2.3 VERBETERING VAN DE RANDVOORWAARDEN EN HET CONCURRENTIEVERMOGEN

In de Cosme-verordening wordt aangegeven dat een indicatief percentage van 11 % van de volledige begroting moet worden besteed aan het verbeteren van de randvoorwaarden en het concurrentievermogen.

In 2015 werd 24,3 miljoen EUR uit de begroting van het werkprogramma ingezet voor het behalen van deze doelstelling, evenals 5,8 miljoen EUR uit de begroting voor ondersteunende maatregelen, samen goed voor 11,7 % van de financiële middelen.

Via Cosme werden activiteiten gefinancierd die zijn gericht op het verminderen van de administratieve lasten, het versterken van de onderlinge afstemming van het industriële beleid van de lidstaten en het stimuleren van de toepassing van het "denk eerst klein"-principe. Ook heeft Cosme een efficiënt gebruik van middelen, duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen bevorderd. Tevens werden maatregelen genomen ter verbetering van het concurrentievermogen van strategisch belangrijke sectoren in de Europese economie en werd een reeks onderzoeken uitgevoerd die samen het "Verslag over de integratie van de eengemaakte markt en het concurrentievermogen in de EU en haar lidstaten" vormen¹⁰.

CLUSTERS

Het "Programma internationalisering van clusters voor kmo's" richt zich op het bevorderen van clusterinternationalisering. In het kader van dit programma hebben geïnteresseerde consortia de mogelijkheid om een gezamenlijke internationale strategie te ontwikkelen en wordt de internationalisering van kmo's buiten Europa bevorderd, met name in de opkomende thematische gebieden. Dit programma draagt ook bij aan het stimuleren van internationale clustersamenwerking door middel van de verdere ontwikkeling van het European Cluster Collaboration Platform.

Clusterinitiatieven zijn gericht op groepen van gespecialiseerde bedrijven en ondersteunen strategische interregionale en internationale samenwerking.

OP DESIGN GEBASEERDE CONSUMPTIEGOEDEREN

⁹ Btw en douane heet nu "Belastingen", en financiering heet nu "Financiën en financiering".

¹⁰ <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/13418/>

Het doel van deze maatregel is de versterking van het concurrentievermogen van de Europese kmo's die actief zijn op het gebied van op design gebaseerde consumptiegoederen door het in de handel brengen van nieuwe en creatieve oplossingen op het gebied van op design gebaseerde consumptiegoederen te stimuleren. De maatregel beoogt derhalve de kloof tussen onderzoek en innovatie enerzijds en de markt anderzijds te overbruggen door ondersteuning van opschaling, markttoepassing en/of eerste toepassing van projecten met betrekking tot nieuwe producten, diensten, technieken of processen.

In het kader van deze maatregel is aan tien kmo-projecten subsidie toegekend, variërend in reikwijdte van innovatieve, digitale oplossingen ter verbetering van ontwerpprocessen en communicatie in de waardeketen van de textiel- en kledingindustrie, innovatieve producten waarin digitale technologieën zijn verwerkt tot producten en nieuwe bedrijfsmodellen die milieu- en maatschappelijke uitdagingen aanpakken. Volgens de deelnemers zijn dergelijke maatregelen nodig omdat veel innovatieve technologische oplossingen reeds bestaan, maar bedrijven hulp nodig hebben bij het overwinnen van enkele belemmeringen die het voor hen moeilijk maken om de markt te bereiken.

TOERISME

De door Cosme 2015 gefinancierde initiatieven op het gebied van toerisme hebben bijgedragen aan de versterking van het concurrentievermogen van de Europese toeristische sector. De op het vergroten van de stroom van oudere en jonge toeristen gerichte initiatieven hebben bijgedragen aan een verlenging van het toeristische seizoen, wat van essentieel belang is voor de bedrijfstak om het concurrentievermogen te vergroten en banen voor het hele jaar te kunnen bieden. Er worden elf projecten medegefinancierd (negen met een focus op oudere toeristen en twee gericht op jonge toeristen) voor een periode van 12/18 maanden.

Het grensoverschrijdende thematische toeristische aanbod van de EU is uitgebreid en gediversifieerd en nieuwe publiek-private partnerschappen zijn ondersteund en versterkt. De deelname van kleine en micro-ondernemingen in de toeristische partnerschappen is sterk aangemoedigd en toegenomen. Er worden tien projecten medegefinancierd voor een periode van 15/18 maanden.

Maatregelen ter bevordering van de toegang tot toeristische faciliteiten hebben bijgedragen aan de verbetering van voorzieningen en diensten voor toeristen met speciale behoeften met betrekking tot toegang. Er worden acht projecten met betrekking tot toegankelijke toeristische routes medegefinancierd voor een periode van 18/24 maanden.

De zichtbaarheid van Europese topbestemmingen is verbeterd, wat zal leiden tot hogere aantallen potentiële toeristen en lokale spillover-inkomsten voor deze bestemmingen en touroperators. Er werden 13 projecten medegefinancierd voor een periode van 15/18 maanden.

Voorlichtingsactiviteiten en evenementen hebben gezorgd voor een betere zichtbaarheid en de uitvoering van toeristische initiatieven. Het jaarlijkse Europees Forum voor Toerisme en de Europese dag van het toerisme, conferenties die werden bijgewoond door respectievelijk 200 en 400 deelnemers, hebben een belangrijke bijdrage geleverd aan de gedachtewisseling over de belangrijkste onderwerpen voor de toeristische industrie en de lidstaten. De feedback uit

enquêtes onder deelnemers laat zien dat ze enorm tevreden waren met de keuze van de onderwerpen en de vorm en inhoud van de discussie tijdens deze evenementen.

Door een goede samenwerking met de Europese Commissie voor Toerisme (ETC) is de zichtbaarheid van Europa als bestemming toegenomen, zowel voor reizigers binnen de EU als uit derde landen. Dit werd gerealiseerd door verschillende acties op het gebied van branding en het promoten van bestemmingen via het portaal www.visiteurope.com, waarop de ETC 100 nieuwe artikelen met pan-Europese inhoud in zes verschillende talen publiceerde en nieuwe technische functies toevoegde.

2.4 BEVORDERING VAN ONDERNEMERSCHAP EN DE ONDERNEMERSCHAPSCULTUUR

In de Cosme-verordening wordt aangegeven dat een indicatief percentage van 2,5 % van de financiële middelen moeten worden besteed aan het bevorderen van ondernemerschap en de ondernemerschapscultuur.

In 2015 werd een budget van 12,9 miljoen EUR¹¹ besteed aan de **bevordering van ondernemerschap**, met name aan het uitwisselingsprogramma "Erasmus voor jonge ondernemers"; dit is 4 % van de totale financiële middelen van Cosme. Het aangevraagde bedrag bij de oproep tot het indienen van voorstellen van Erasmus voor jonge ondernemers overtrof het beschikbare bedrag en er werd een extra bedrag van 1 miljoen EUR toegewezen uit de middelen die uit andere activiteiten over waren.

ERASMUS VOOR JONGE ONDERNEMERS

Tot nu toe¹² zijn de profielen van bijna 12 000 ondernemers geregistreerd en zijn er 3 900 matches tot stand gekomen, waarbij 7 700 ondernemers zijn betrokken. Een enquête toont aan dat meer dan een derde van de in ondernemerschap geïnteresseerde personen die hieraan deelnamen, ook daadwerkelijk een bedrijf is gestart.

Daarnaast ondersteunde Cosme ook de uitwisseling van beste praktijken om ondernemersonderwijs in de EU te bevorderen. Webondernemers kregen specifieke ondersteuning. Sommige activiteiten waren op specifieke groepen gericht, bijvoorbeeld jongeren, vrouwen of oudere ondernemers, en boden deze groepen begeleiding of andere op maat gesneden diensten om het ondernemerschap onder hen te bevorderen.

DIGITAL ENTREPRENEURSHIP MONITOR

Digitale technologieën en digitalisering kunnen een steeds belangrijkere bijdrage leveren om het hoofd te bieden aan de grootste maatschappelijke uitdagingen van dit moment (waaronder de doelstellingen op het gebied van klimaatverandering) en aan de ondersteuning van de economische groei door het leveren van nieuwe kennis, producten en diensten. Het ten volle benutten van nieuwe technologieën, met name ICT, is de sleutel tot het creëren van een meer

¹¹ De aanvankelijke financiële middelen bedroegen 10,8 miljoen EUR

¹² Cijfers verzameld in 2015.

duurzame en energie-efficiënte toekomst in de strijd tegen klimaatverandering. Digitale technologieën hebben invloed op de volledige levenscyclus van een product. Zij bieden aanzienlijke voordelen met betrekking tot koolstof- en energie-efficiëntie. Ook kunnen hiermee producten die aan het eind van hun levensduur zijn op een slimmere en energie-efficiëntere manier worden beheerd.

Sinds maart 2015 hebben vier bijeenkomsten plaatsgevonden van het Strategic Policy Forum on Digital Entrepreneurship en twee van de Member States Board on Digital Entrepreneurship. Op 10 maart 2016 is een eerste concept van de aanbevelingen van het Strategic Policy Forum gepresenteerd.

3. ONDERSTEUNENDE MAATREGELEN EN ADMINISTRATIEVE UITGAVEN

De Cosme-steunmaatregelen worden gefinancierd uit het operationele begrotingsonderdeel 02.0201. In 2015 bedroeg het totaal toegewezen bedrag voor steunmaatregelen 8,3 miljoen EUR.

Er werden conferenties, workshops en bijeenkomsten van deskundigen georganiseerd, waaraan verschillende belanghebbenden (onder meer nationale autoriteiten, branche- en consumentenorganisaties, vertegenwoordigers van kmo's en niet-gouvernementele organisaties) deelnamen, om de uitdagingen te bespreken waarmee de verschillende industriële sectoren te maken hebben. Er werd bijzondere aandacht besteed aan aanbevelingen over hoe er beter op de behoeften van kmo's kan worden ingespeeld en hoe het concurrentievermogen verder kan worden verbeterd.

De administratieve uitgaven voor DG GROW bedroegen 5 017 946 EUR, minder dan 2 % van het totale vastgelegde bedrag. De begrotingsmiddelen die werden besteed aan de werking van het Uitvoerend Agentschap voor kleine en middelgrote ondernemingen bedroegen 6 626 000 EUR, ofwel 2,6 % van de totale vastgelegde begroting. In totaal vormden de administratieve uitgaven in 2015 4,6 % van de financiële middelen.

De bedrijfscommunicatiecampagne over de voordelen van Cosme voor kmo's was gericht op negen miljoen kmo-eigenaars in Cyprus, Frankrijk, Griekenland, Italië en Spanje. De campagne werd uitgevoerd in twee fasen: Voorjaar 2015 (radio) en najaar 2015 (online en advertenties in gedrukte media). De doelstellingen van de communicatiestrategie voor kmo's waren: het overbruggen van de kloof tussen de behoeften van kmo's en de beschikbare mogelijkheden; het samenbrengen van zakelijke en politieke communicatie; het opnemen van een "go local"-benadering in de beschrijving en het voortdurend beoordelen van het effect van onze maatregelen.

Daarnaast meldde het Enterprise Europe Network in de doellanden een toename van aanvragen tijdens de campagne (in het bijzonder werd aangetoond dat ten minste 1000 extra aanvragen van ondernemers direct verband hielden met de campagne).

De administratieve uitgaven hielden verband met onderzoeken, bijeenkomsten van deskundigen, voorlichtings- en communicatieactiviteiten, waaronder communicatie van de politieke prioriteiten van de Unie met betrekking tot de algemene doelstellingen van het

Cosme-programma. Hieronder vallen de uitgaven die verband houden met IT-netwerken en met overige technische en administratieve ondersteuning die de Commissie heeft gedaan voor het beheer van het Cosme-programma.

4. BIJDRAGE AAN DE DOELSTELLING VAN INTEGRATIE VAN DE KLIMAATDIMENSIE

De bijdrage van het Cosme-programma aan de doelstelling van integratie van de klimaatdimensie, die voor alle programma's van de Commissie geldt, bedraagt naar schatting 21,6 miljoen EUR, 6,4 % van de financiële toewijzing in 2015.

Relevante doelstelling/output	Begroting 2015 (in miljoen EUR)
Enterprise Europe Network	13,3
Financieringsinstrumenten: Eigenvermogenfaciliteit voor groei	8,3
Totaal	21,6

Voor verschillende Cosme-maatregelen, zoals de garantiefaciliteit voor leningen, is het lastig om de bijdrage aan de integratie van de klimaatdimensie na te gaan, zonder hierbij de administratieve lasten voor financiële intermediairs, en uiteindelijk ook voor de honderdduizenden deelnemende kmo's die de uiteindelijke ontvangers zijn, te vergroten.

5. CONCLUSIE

In 2015 werd het programma operationeel toen de in 2014 gestarte projecten hun eerste stappen in de uitvoering zetten.

Toegang tot financiering bleef een kernactiviteit. Meer dan 51 000 kmo's ontvingen financiering in het kader van de garantiefaciliteit voor leningen voor een bedrag van bijna 1 300 miljoen EUR, en in 17 landen werden garantieovereenkomsten gesloten. In 2015 woonden meer dan 3 000 deelnemers voorlichtingsbijeenkomsten bij over toegang tot financiering. En in het Your Europe Business Portal met zijn 1,6 miljoen unieke bezoekers zijn de pagina's over financiering het op een na meest bezochte deel.

Cosme, waaronder de geïntegreerde bedrijfsondersteunende diensten van het Enterprise Europe Network, heeft bijgedragen tot het vergemakkelijken van de toegang van kmo's tot financiering en markten, het verlagen van de onevenredige administratieve belasting en het bevorderen van ondernemerschap binnen de EU. Als een op kmo's gericht programma vormen de Cosme-maatregelen een aanvulling op andere EU-programma's en bouwen voort op de gedegen ervaring van de voorgaande programma's.

BIJLAGE

Tabel: Totale beschikbare begroting van Cosme voor vastleggingen in 2015

Begrotingsonderdeel 02 01 04 01 voor administratieve uitgaven

<u>Goedgekeurde begroting, beschikbaar na overdrachten:</u>	<u>3 864 722</u>
<u>Andere externe bestemmingsontvangsten:</u>	<u>154 176</u>
<u>Bijdragen van derde landen:</u>	<u>180 585</u>
<u>Totale begroting beschikbaar voor vastleggingen:</u>	<u>4 199 483</u>

Begrotingsonderdeel 02 01 06 01 voor de werking van het EASME-agentschap:

<u>Goedgekeurde begroting, beschikbaar na overdrachten:</u>	<u>8 047 977</u>
<u>Andere externe bestemmingsontvangsten:</u>	<u>37 329</u>
<u>Bijdragen van derde landen:</u>	<u>27 158</u>
<u>Totale begroting beschikbaar voor vastleggingen:</u>	<u>8 112 464</u>

Begrotingsonderdeel 02 02 01 voor alle andere operationele uitgaven

<u>Goedgekeurde begroting, beschikbaar na overdrachten:</u>	<u>105 648 672</u>
<u>Overdracht:</u>	<u>3 447 990</u>
<u>Bijdragen van derde landen:</u>	<u>8 254 157</u>
<u>Totale begroting beschikbaar voor vastleggingen:</u>	<u>117 350 819</u>

Begrotingsonderdeel 02 02 02 voor operationele uitgaven m.b.t. toegang tot financiering

<u>Goedgekeurde begroting:</u>	<u>174 791 725</u>
<u>Bijdragen van derde landen:</u>	<u>12 141 530</u>
<u>EVA-bijdrage</u>	<u>139 833</u>
<u>Extra interne overdrachten</u>	<u>12 963 909</u>
<u>Totale begroting beschikbaar voor vastleggingen:</u>	<u>200 036 997</u>

Tabel: Uitvoering van de Cosme-begroting in 2015

Begrotings- onderdeel		Vastleggingen ¹³			Betalingen ¹¹		
		Beschikbare begrotings- middelen	Uitgevoerde begroting	Uitvoering %	Kredieten beschikbaar voor betalingen	Uitgevoerde betalingen	Uitvoering %
02 02 02	Toegang tot financiering	200 036 997	200 036 997	100 %	110 884 513	98 601 480	88,92 %
02 02 01	Toegang tot markten, ondernemingsklimaat en ondernemerschap						
	totale in 2015 vastgelegde begroting, waaronder overdrachten voor 020201	117 350 820	115 358 094	98,30 %	103 628 436	93 181 924	89,92 %
Over- gedragen EASME	naar 2016 overgedragen activiteiten	33 590 388	33 104 718	98,55 %			
Over- gedragen GROW	naar 2016 overgedragen activiteiten	1 515 000	889 700	58,73 %			
02 01 04 01	Administratiev e begroting	3 864 722	3 799 959	98,32 %	3 864 722	653 053	16,90 %
02 01 06 01	EASME - administratieve begroting	8 047 977	8 047 977	100,00 %	8 047 977	8 047 977	100,00 %
	In 2015 vastgelegde operationele begroting, waaronder overdrachten	329 300 516	327 243 027	99,38 %			
Totaal Cosme	Totale uitgevoerde begroting, met inbegrip van administratieve uitgaven, na besteding van de overdrachten	329 300 516	326 132 058	99,04 %	226 425 649	200 484 435	88,54 %

¹³ Inclusief de vastgestelde begroting, bijdragen van derde landen en EVA en overdrachten.